

47 *Um 1.* Í landshöfðingjabræfi 31. jan. 1880, (Stjt. 1880 B, nr. 27. bls 3. maí 21) eru rök leidd að því, að hin gildandi ákvæði um afgreiðslugjald kaupskipa 8. gr. í lögum 15. apríl 1854, taki að eins til skipa, er koma frá útlöndum og sem afferma vörur, er þau hafa flutt þaðan, eða ferma sig vörum, er þau ætla að flytja til útlanda, og að því beri að eins að greiða afgreiðslugjald einu sinni í hverju umdæmi, þegar skip affermi vörur, er frá útlöndum koma, eða fermi sig vörum til að flytja milli Íslands og útlanda, jafnvel þótt skipið komi optar en einu sinni á sömu höfn eða fleiri hafnir í sama lögsagnarumdæminu. Samkvæmt þessu ber að greiða jákvæði við hinni fyrstu fyrirspurn.

Um 2. Jeg er yður samdóma um, að farmskip megí yfirhöfuð ekki fara úr einu lögsagnarumdæmi í annað án þess að hafa með sjer til sýningar nauðsynleg skipaskjöl svo sem þjóðernisskirteini og mælingarbrjef, skipshafnarskrá og vöruskrá, ef það hefur innanborðs nokkrar útlendar vörur til affermingar. Skipstjórar farmskipa er flytja útlendar vörur frá einu kaптúni til annars innanlands, verða með vöruskrá að sanna, hvaðan vörurnar eru. Að því er tollskyldar vörur snertir sje það á skipaskjölunum, hvort tollur á að hafa verið greiddur af þeim. Sje því haldið fram, að tollur sje þegar greiddur af tollskyldri vöru, er eptir skipaskjölunum gæti verið ótolluð, ber að sýna lögreglustjóra skilríki fyrir greiðslunni, eins og skipstjóra einnig ber að færa fullar sönnur á, að hann hafi greitt lögboðin afgreiðslugjöld á höfn þeirri eða höfn um þeim, er hann hefur komið við á í sömu ferðinni, milli þess er hann fer til útlanda.

Um 3. Samkvæmt 2. og 3. gr. í lögum nr. 16. 4. nóv. 1881 sbr. lhbr. 17. júlí 1882 og lhbr. 1. sept. 1886 er það rjett, að útflutningsgjald sje innheimt í Skaptafellssýslu af þeim gjaldskyldum vörum, sem þaðan eru fluttar, ef varan er ætluð til útflutnings, þótt svo kunni að vera, að hún um stundarsakir verði lögð á land í öðru innlendu kaптúni.

48 *Brjef landshöfðingja til amtmannsins í norðuramtinu og austuramtinu, um*
26. maí *sveitfesti þurfalings.* — Með þóknanlegu bræfi, dags. 5. f. m. hafið þjer, herra amtmaður, sent mjer erindi hreppsnefndarinnar í Glæsibæjarhreppi, dags. 23. marz þ. á., þar sem hún áfrýjar til mín úrskurði amtsins dags. 31. ágúst f. á., sem kveður svo á, að Sigurgeir nokkur Ólafsson skuli álitast sveitlægur í Glæsibæjarhreppi.

Út af þessu skal yður hjermeð þjónustusamlega tjáð, til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari birtingar, að jeg er samþykkur ástæðum þeim, sem úrskurður amtsins er á byggður, og skal hann því óraskaður standa.¹

1) Úrskurður amtmannsins er svo hljóðandi:

Sýslumaðurinn í Húnavatnssýslu hefur í bræfi dags. 16. þ. m., eptir ósk yðar, herra sýslumaður, lagt undir úrslit amtsins ágreining þann, sem er um

Brjef landshöfðingja til amtmannsins í norðuramtinu og austuramtinu um 49
upphæð ómagameðlags. — Eptir að mjer hefur borizt þóknanlegt brjef 27. maí
yðar, herra amtmaður, dags. 29. apríl þ. á. og þar með fylgjandi erindi hrepps-
nefndanna í Ytri- og Fremri-Torfastaðahreppum, þar sem þær áfrýja til mín úr-
skurði amtsins, dags. 10. ágúst f. á., um upphæð ársmeðlags með þurfamannin-
um Guðmundi Magnússyni, fardagaárin 18⁸⁴/₈₅—18⁸⁹/₉₀, er samkvæmt kröfu
Vindhælishrepps ákveður tjeða meðlagsupphæð 140 kr. á ári, skal jeg hjermeð
þjónustusamlega tjá yður til þjóknanlegar leiðbeiningar og frekari birtingar, að

sveitfesti Sigurgeirs nokkurs Ólafssonar, og sem þið sýslumennirnir hafið eigi
getað orðið samdóma um, og er nú svolátandi úrskurður kveðinn upp í þessu
máli.

Sigurgeir þessi Ólafsson, sem er orðinn fjelaus blindur og ellihrumur,
og hefur nú orðið að leita framfærzlustyrks af dvalarsveit sinni Glæsibæjar-
hrepp í Eyjafjarrarsýlu, er fæddur á Njálstöðum í Vindhælishrepp á árinu 1830.
Eptir að hafa dvalið í þessari fæðingarsveit sinni fáein ár, eptir að hann var
kominn af ómaga aldri, hefur hann haft dvöl í ýmsum hreppum öðrum, en
hvergi nógu langan tíma til þess að ávinna sjer sveitfesti, unz hann í annað
skipti kom inn í Glæsibæjarhrepp 1869, þar sem hann svo dvaldi í 14 ár sam-
fleytt, sumpart sem húsmáður og sumpart sem bóndi. Nú hefir hreppsnefndin í
Glæsibæjarhrepp neitað að viðurkenna sveitfesti Sigurgeirs Ólafssonar af þeim
ástæðum, að húsmennska hans þar hafi verið ólögleg, og að hann á árunum
1869—1879 hafi þegið sveitarstyrk frá *Skriðuhrepp*, sem virðist vera framfærzlu-
hreppur Guðrúnar nokkurrar Jóhannsdóttur, fylgikonu Sigurgeirs og barnsmód-
ur. Að því leyti er snertir hina fyrri mótbáru hreppsnefndarinnar í Glæsibæj-
arhrepp á móti sveitfesti Sigurgeirs Ólafssonar þar, þá eru eigi nægar upplýs-
ingar komnar fram því til sönnunar, að húsmennsku-dvöl hans í Glæsibæjar-
hrepp hafi verið ólögleg, eða hann dvalið þar í leyfislausri húsmennsku, hvað
svo sem liður því leyfi, sem Sigurgeir þykist hafa fengið hjá hinum þáverandi
hreppstjóra í Glæsibæjarhrepp, heldur bendir það til hins gangstæða, að sveit-
arstjórnin í Glæsibæjarhrepp sjest eigi að hafa amast neitt við honum út af
húsmennskudvöl hans í hreppnum. Hvað snertir fátækrastyrk þann, sem Sig-
urgeir á að hafa þegið, þá liggur það næst fyrir, að líta svo á hann, sem hann
hafi verið veittur barnsmóður Sigurgeirs, barni þeirra óskilgetnu til uppeldis, en
þó menn vildu svo vera láta, sem þessi styrkur væri veittur honum sjálfum,
vegna þess að Guðrún Jóhannesdóttir var hjá honum sem bústýra hans, og
honum hafi borið skylda til, að framfæra sitt heimilisfólk, eða standa straum af
því, þá er aðgætandi, að það er eigi upplýst, að Sigurgeir hafi bedið um styrk
nje nokkur rannsókn framfarið á því, hvort hann væri styrks þurfandi, svo
styrkurinn yrði í öllu falli, hvað Sigurgeir snertir, að skoðast sem eigi löglega
veittur. Styrkur þessi, sem veittur var Guðrúnu Jóhannesdóttur með óskilgetnu
barni hennar getur þannig eigi, nje heldur húsmennskudvöl Sigurgeirs í Glæsi-
bæjarhrepp verið því til fyrirstöðu, að hann hafi öðlast þar framfærzljurjett, og
úrskurðast því hjermeð, að Sigurgeir Ólafsson skuli álitast sveitlægur í Glæsi-
bæjarhrepp«.